

Ա Ր Ձ Ա Ն Ա Գ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ո 4

Հանրապետական եռակողմ հանձնաժողովի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) նիստի

2017 թվական, նոյեմբերի 28, ժամը՝ 11:00

Նախագահում էր ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարար, Հանձնաժողովի նախագահ Ա. Ասատրյանը

Մասնակցում էին՝

Հանձնաժողովի անդամներ՝

- Բորիս Խարատյան Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ
- Պողոս Գաբրիելյան Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության Արագածոտնի գործատուների տարածքային միության նախագահ
- Սեդրակ Ասատրյան Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության անդամ, «Կոնցենն Դիալոգ» ՍՊԸ-ի հիմնադիր ղեկավար

Հանձնաժողովի անդամներին մշտական փոխարինողներ՝

- Սոնա Հարությունյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ (ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարար, Հանձնաժողովի նախագահ Արտեմ Ասատրյանի մշտական փոխարինող)
- Ալբերտ Բաբայան ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության աշխատակազմի գործարար միջավայրի բարելավման վարչության պետ (ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի տեղակալ, Հանձնաժողովի անդամ Տիգրան Խաչատրյանի մշտական փոխարինող)
- Ժորա Ասատրյան ՀՀ ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի բյուջետային ծախսերի ֆինանսական ծրագրավորման վարչության պետի խորհրդատու (ՀՀ ֆինանսների նախարարի տեղակալ, Հանձնաժողովի անդամ Դավիթ Անանյանի մշտական փոխարինող)
- Ձոնիկ Մարգարյան Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության

Նախ. / 54184-17
 21 12 17

անդամ, «Հանս Քրիստիան Կոֆոեդ» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ (Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության Արարատի գործատուների տարածքային միության նախագահ, Հանձնաժողովի անդամ Նաիրա Պապոյանի մշտական փոխարինող)

Մհեր Մարկոսյան

Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության «Որակի ասոցիացիա» գործատուների ճյուղային միության նախագահ (Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության նախագահ, Հանձնաժողովի անդամ Գ. Մակարյանի մշտական փոխարինող)

Սրապիոն Առաքելյան

Թեթև արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ (Հայաստանի արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ, Հանձնաժողովի անդամ Համլետ Դանիելյանի մշտական փոխարինող)

Հասմիկ Զհանգիրյան

Ագրոարդյունաբերության համակարգի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ (Հայաստանի առևտրի, հասարակական սննդի, սպառկոոպերացիայի և ձեռներեցության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ, Հանձնաժողովի անդամ Շմավոն Մկրտչյանի մշտական փոխարինող)

Հրավիրվածներ՝

Թադևոս Ավետիսյան

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ

Ժորա Սարգսյան

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի աշխատանքի և զբաղվածության վարչության պետ

Արմինե Մաթոսյան

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի աշխատանքի և զբաղվածության վարչության պետի տեղակալ, աշխատանքի և աշխատանքի վարձատրության քաղաքականության բաժնի պետ

Արտակ Մանգասարյան

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության

Զբաղվածության պետական գործակալության պետ

Արման Սարգսյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության «Աշխատանքի և սոցիալական հետազոտությունների ազգային ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն

Հայկուհի Գևորգյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության «Մասնագիտական կողմնորոշման մեթոդական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն

Գայանե Մանուկյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի հասարակայնության հետ կապերի բաժնի գլխավոր մասնագետ

Անահիտ Գևորգյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի հաշմանդամների և տարեցների հիմնահարցերի վարչության տարեցների հիմնահարցերի բաժնի պետ

Կարինե Մադոյան Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի աշխատակազմի սոցիալ-տնտեսական և աշխատանքի պաշտպանության բաժնի պետ

Հանձնաժողովի քարտուղար՝

Արփինե Սարգսյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի աշխատանքի և զբաղվածության վարչության աշխատանքի և աշխատանքի վարձատրության քաղաքականության բաժնի գլխավոր մասնագետ

Բացակայում էին՝

Հանձնաժողովի անդամներ

Սուրեն Քրմոյան ՀՀ արդարադատության նախարարի տեղակալ

Դավիթ Անանյան ՀՀ ֆինանսների նախարարի տեղակալ

Տիգրան Սահակյան ՀՀ առողջապահության նախարարի տեղակալ

Տիգրան Խաչատրյան ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի տեղակալ

Գագիկ Մակարյան	Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության նախագահ
Նաիրա Պապոյան	Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության Արարատի գործատուների տարածքային միության նախագահ
Էդուարդ Կիրակոսյան	Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների (գործատուների) միության գործադիր տնօրեն
Համլետ Դանիելյան	Հայաստանի արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ
Ժանետա Թորոսյան	Հայաստանի մշակույթի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ
Շմավոն Մկրտչյան	Հայաստանի առևտրի, հասարակական սննդի, սպառկոպերացիայի և ձեռներեցության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ
Անահիտ Ասատրյան	Հայաստանի պետական հիմնարկների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և հասարակական սպասարկման աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ

Օրակարգի նախագծի վերաբերյալ առաջարկություններ և առարկություններ չներկայացվեցին: Հանձնաժողովը հաստատեց օրակարգը հարցերի հետևյալ հերթականությամբ.

1. «Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում և քննարկում:
2. «Նվազագույն աշխատավարձը Հայաստանում» ուսումնասիրության արդյունքների ներկայացում:
3. Տարեցների զբաղվածության ապահովման խնդիրները և հնարավորությունները Հայաստանում:
4. «Մասնագիտական կողմնորոշման մեթոդական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գործունեության հաշվետվության ներկայացում:
5. «Տրանսնացիոնալ կորպորացիների և սոցիալական քաղաքականության սկզբունքների վերաբերյալ» եռակողմ հռչակագրի ներկայացում (իրազեկում):

1. «Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում և քննարկում:

«Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը (այսուհետ՝ Նախագիծ) ներկայացրեց ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի աշխատանքի և զբաղվածության վարչության պետ Ժ. Սարգսյանը: Համառոտ ներկայացվեցին Նախագծի մշակման անհրաժեշտությունը, նպատակները, Նախագծով նախատեսվող կարգավորումները:

Մասնավորապես նշվեց, որ Նախագիծը մշակվել է «Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի հայեցակարգով նշագրված առանցքային կարգավորումների հիման վրա: Նախագծի մշակման շրջանակներում ուսումնասիրվել է նաև միջազգային փորձը մի շարք երկրների կտրվածքով: Ուսումնասիրված երկրների փորձը ցույց է տալիս, որ այն երկրներում, որտեղ կան կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի ամուր ձևավորված ազգային ավանդույթներ, կամավորական գործունեությունն ու կամավոր աշխատանքն անմիջականորեն պաշտպանված են օրենքով: Կամավորի իրավական կարգավիճակի օրենսդրական ամրագրման բացակայությունն էական խոչընդոտներ է առաջացնում կամավորներին անօրինական աշխատողներից տարանջատելու հարցում: Մեկ այլ խնդիր է, երբ կամավոր աշխատանքների կատարման համար օրենսդրորեն նախատեսված չեն լինում պայմանագրային կարգավորման վերաբերյալ պարտադիր պահանջներ, ինչն էլ պատճառ է հանդիսանում, որպեսզի կամավորները զրկված լինեն որոշակի իրավական, սոցիալական և այլ երաշխիքներից:

ՀՀ-ում կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի հետ կապված հարաբերությունները որոշակիորեն կարգավորված են «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով, բարեգործության բնագավառի ՀՀ օրենսդրությամբ, սակայն դեռևս առկա են օրենքով կարգավորման ենթակա խնդիրներ, որոնք կարող են խոչընդոտել ոլորտի կայացմանն ու հետագա զարգացմանը:

Մասնավորապես, զեկուցողի կողմից դրանցից առանձնացվեցին հետևյալ հիմնականները՝

1) կամավորական գործունեություն և կամավոր աշխատանք կատարելու հետ կապված հարաբերություններն աշխատանքային հարաբերություններից, ինչպես նաև կամավոր աշխատանքն անօրինական կամ վարձու աշխատողի աշխատանքից տարանջատելու ոչ լիարժեք իրավական կարգավորումները,

2) կամավոր և օգնություն ցուցաբերելու նպատակով կատարված աշխատանքները, ինչպես նաև կամավորի և կամավոր աշխատանք կատարող անհատի կամ խմբի կատարած աշխատանքները միմյանցից տարանջատելու մեխանիզմների բացակայությունը,

3) կամավոր աշխատանք կատարելու իրավասություն ունեցող անձանց, ինչպես նաև կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի հիմնական բնագավառների և աշխատանքների շրջանակի ամրագրման անհրաժեշտությունը,

4) կամավորի և կամավորական կազմակերպության կամ կամավոր ներգրավող կազմակերպության, ինչպես նաև կամավորական կազմակերպության և կամավոր ներգրավող կազմակերպության միջև փոխհարաբերությունների պայմանագրային ոչ ամբողջական օրենսդրական կարգավորումները,

5) կամավոր աշխատանքի հետ կապված ծախսերի փոխհատուցման մեխանիզմների բացակայությունը,

6) կամավոր աշխատանքի ընթացքում կամավոր աշխատանք կատարողների առողջության պահպանման և անվտանգության ապահովման, օրենքով սահմանված դեպքերում՝ կամավոր աշխատանք կատարողների կրած վնասի հատուցման մեխանիզմների, ինչպես նաև կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի հետ կապված հնարավոր ռիսկերի ապահովագրության երաշխիքների բացակայությունը,

7) կամավոր աշխատանքներում քաղաքացիական հասարակության առավել լայն շրջանակների ներգրավման խթանիչ մեխանիզմների բացակայությունը,

8) կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի սուբյեկտների (կամավորական կազմակերպություններ, կամավոր ներգրավող կազմակերպություններ, կամավորներ, կամավոր աշխատանք կատարող անհատներ կամ խմբեր) հաշվառման մեխանիզմների բացակայությունը,

9) կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի սուբյեկտների հիմնական իրավունքների և պարտականությունների, պատասխանատվության (ինչպես միմյանց, այնպես էլ այլ անձանց նկատմամբ) ամրագրման բացակայությունը,

10) կամավոր աշխատանքները օտարերկրյա պետություններում, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց, օտարերկրյա պետությունների քաղաքացիների կամավոր աշխատանքը Հայաստանի Հանրապետությունում կազմակերպելու վերաբերյալ ամբողջական օրենսդրական կարգավորումների բացակայությունը,

11) կամավորի աշխատանքի հետ կապված իրավական, սոցիալական, ինչպես նաև այլ երաշխիքների ապահովումը:

Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի օրենսդրական կարգավորման համապատասխան հիմքեր և միասնական օրենսդրական կարգավորումներ ապահովելու նպատակով՝ Նախագիծը ներկայացվել է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ հարկային օրենսգրքում, «Բարեգործության մասին», «Հասարակական կազմակերպությունների մասին», «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքներում փոփոխություններ նախատեսող նախագծերի փաթեթով:

Ամփոփ ներկայացվեցին նաև վերոնշյալ նախագծերով նախատեսվող կարգավորումները:

Նախագծի և Նախագծին առնչվող այլ օրենքներում փոփոխությունների փաթեթի հակիրճ ներկայացումից հետո զեկուցողին տրվեցին հարցեր.

1. Ս. Ասատրյանի կողմից բարձրացվեց հետևյալ հարցը. Կամավորները կարող են աշխատել միայն կամավորական ընկերություններում, թե կամավորի ցանկությամբ նա կարող է աշխատանք կատարել ցանկացած գործատուի մոտ, կամ օրինակ գործատուն ունի կամավոր աշխատանքի կարիք և նա իր աշխատանքներում ներգրավում է կամավորի:

2. Բ. Խարատյանի կողմից հնչեցվեց այն մտահոգությունը, որ կամավոր աշխատանքի կիրառման ընթացքում կարող են բավականին բարդություններ առաջանալ, ինչպես նաև լինել չարաշահումներ: Միաժամանակ հարց բարձրացվեց, թե կամավոր աշխատանքների կատարման նկատմամբ որ պետական մարմինը և ինչպես է իրականացնելու հսկողություն:

3. Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի հիմնական բնագավառների և աշխատանքների հողվածին (6-րդ) անդրադառնալով՝ Մ. Մարկոսյանը կարևորեց հետյալ հարցը. հողվածում նախատեսված է, որ կամավորներ կարող են ներգրավվել գիտատեխնիկական և առաջադիմական տեխնոլոգիաների ներդրման, ինովացիոն ծրագրերի իրականացման աշխատանքներում: Նրա կողմից կարևորվեց այս բնագավառում գործունեություն իրականացնող գործատուներին կամավորների աշխատանքը